

HOTĂRÂRE Nr. 1372 din 18 noiembrie 2009

privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc

EMITENT: GUVERNUL ROMÂNIEI

PUBLICATĂ ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 802 din 25 noiembrie 2009

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 5 alin. (1) din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ART. 1

(1) Se înființează Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, denumit în continuare Institutul, instituție publică cu personalitate juridică, aflată în subordinea Guvernului și în coordonarea primului-ministru, prin comasarea prin fuziune a Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România cu Institutul Național pentru Memoria Exilului Românesc, instituții publice care se desființează.

(2) Institutul are sediul în municipiul București, str. General David Praporgescu nr. 33, sectorul 2.

ART. 2

Institutul are ca scop:

a) investigarea științifică și identificarea crimelor, abuzurilor și încălcărilor drepturilor omului pe întreaga durată a regimului comunist în România, precum și sesizarea organelor în drept în acele cazuri în care sunt depistate situații de încălcare a legii;

b) activitatea de culegere, arhivare, cercetare și publicare a documentelor referitoare la exilul românesc din perioada 1940 - 1989, precum și rezolvarea unor probleme pendinte legate de fostul exil românesc.

ART. 3

(1) Pentru realizarea scopurilor prevăzute la art. 2 lit. a), Institutul are următoarele atribuții principale:

a) analizează din punct de vedere instituțional regimul comunist, sistemul de putere în cadrul acestui regim;

b) evidențiază natura relațiilor dintre activul de partid și fosta Securitate, dintre aceasta și celelalte verigi ale sistemului represiv din România;

c) descrie modul de organizare și de funcționare a acestor instituții în administrarea actului de poliție politică;

d) prezintă activiștii de partid, ofițerii și magistrații care lucrau în cadrul aparatului de represiune;

e) identifică abuzurile și crimele săvârșite, ordonate sau inspirate de către persoanele care au ocupat funcțiile prevăzute la lit. d);

f) adună date, documente și mărturii cu privire la toate acțiunile care au lezat drepturile și libertățile omului în anii regimului comunist și pe baza acestora sesizează organele de cercetare penală, indiferent de timpul și de circumstanțele în care acestea s-au petrecut;

g) identifică responsabilii aparatului de decizie din domeniul propagandei comuniste, responsabilii pentru actele administrative și deciziile economice care au generat manifestări ale represiei în viața socială și culturală, de la cartelarea hranei zilnice până la limitarea accesului la informație, artă și cultură, prin acte de cenzură;

h) aduce la cunoștința opiniei publice crimele, abuzurile, instigările la crime în numele "luptei de clasă", săvârșite de persoanele care au ocupat funcțiile prevăzute la lit. d);

i) organizează activități muzeale în spații puse la dispoziție de instituții și autorități publice centrale și locale;

j) organizează activități de cercetare științifică, conferințe, expoziții sau seminare cu caracter informativ-educativ, publică studii și documente rezultate în urma cercetărilor;

k) formulează puncte de vedere privind crimele, abuzurile și încălcările drepturilor omului, săvârșite în perioada regimului comunist în România, care ar putea conduce la elaborarea unor proiecte de acte normative cu scop reparatoriu;

l) elaborează, coordonează și participă la programe și/sau proiecte de cercetare, stagii de pregătire și instruire în domeniul de studiu și investigare prevăzut la art. 2 lit. a);

m) stabilește parteneriate publice și private cu organizații neguvernamentale, universități, institute de cercetare din țară și din străinătate, autorități publice centrale și locale, în vederea derulării unor proiecte și programe de cercetare în domeniul său de activitate, cu aprobarea ordonatorului principal de credite.

(2) În vederea îndeplinirii obiectului de activitate prevăzut la art. 2 lit. b), Institutul are următoarele atribuții principale:

a) efectuează studii și cercetări, în țară și în străinătate, pentru aprofundarea cunoașterii fenomenului exilului românesc;

b) achiziționează - sau primește donații - orice mărturie, publicație ori document al fostului exil sau despre acesta;

c) identifică, aduce în țară și conservă documentele fostului exil, în original sau copie, pe orice suport, răspândite în diferite țări ale lumii;

d) finanțează editarea și reeditarea, tipărirea și publicarea de memorii, cărți, studii, articole, corespondență, memorie fotografică și video, colecții de documente, albume fotografice privitoare la fostul exil românesc;

e) organizează reuniuni și colocvii consacrate exilului și reprezintă cercetarea românească în acest domeniu la întâlnirile științifice naționale și internaționale;

f) constituie un depozit cuprinzând toate publicațiile, cărțile, colecțiile de reviste, ziare, manifeste și alte înscrisuri ale fostului exil din perioada 1940 - 1989;

g) constituie un punct de referință și de comunicare cu persoanele din fostul exil care au continuat să rămână în afara granițelor țării;

h) sprijină material, în limita sumelor alocate prin buget, acele instituții ale fostului exil care trebuie să rămână în străinătate, ca prezențe active românești în țările respective.

(3) În vederea îndeplinirii atribuțiilor care îi revin potrivit alin. (1), Institutul se poate adresa Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, precum și altor autorități, în vederea obținerii de informații, documente sau acte în legătură cu domeniul său de activitate, în condițiile legii.

ART. 4

Pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la art. 3 alin. (1), Institutul urmărește:

a) alcătuirea unui sistem clasificat al tipurilor de crime, abuzuri și încălcări ale drepturilor omului pe întreaga perioadă a regimului comunist și stabilirea responsabilităților decizionale și de execuție pentru fiecare dintre acestea;

b) crearea unei baze de date care să cuprindă numele foștilor activiști de partid din nomenclatură, numele cadrelor fostei Securități, numele foștilor ofițeri de armată, milițieni și magistrați care au participat la acțiuni de poliție politică;

c) identificarea acelor legi, decrete, hotărâri ale Consiliului de Miniștri, decizii ministeriale, regulamente interne și alte prevederi, secrete sau nesecrete, care au stat la baza organizării și funcționării aparatului represiv;

d) publicarea unor rapoarte trimestriale și a unui raport final anual, care vor sintetiza rezultatele investigațiilor întreprinse;

e) stabilirea de parteneriate publice și private cu organizații neguvernamentale, universități, institute de cercetare din țară și din străinătate, autorități publice centrale și locale, în vederea derulării unor proiecte și programe de cercetare în domeniul său de activitate, cu aprobarea ordonatorului principal de credite.

ART. 5

(1) Institutul este condus de un președinte, numit pe o perioadă de 5 ani prin decizie a primului-ministru.

(2) Președintele este ordonator terțiar de credite și reprezintă Institutul în raporturile cu terțe persoane fizice și juridice.

(3) În exercitarea atribuțiilor sale președintele emite decizii și ordine.

(4) Președintele poate delega, în condițiile legii, o parte din atribuțiile sale unui angajat cu funcție de conducere din cadrul Institutului.

ART. 6

(1) Pe lângă Institut se organizează și funcționează un consiliu, organ consultativ de specialitate, alcătuit din 15 personalități ale societății civile, cu rolul de a stabili obiectivele generale de activitate ale Institutului și de a aviza rapoartele acestuia.

(2) Membrii Consiliului sunt numiți de către președintele Institutului și nu sunt remunerați.

(3) Președintele convoacă și conduce ședințele Consiliului.

ART. 7

(1) Institutul se finanțează integral de la bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

(2) Numărul maxim de posturi al Institutului este de 42, cu încadrarea în alocațiile bugetare aprobate.

(3) Structura posturilor pe compartimente, statul de funcții și structura de personal se aprobă prin ordin al președintelui.

(4) Atribuțiile, sarcinile și răspunderile personalului încadrat în Institut se stabilesc prin fișa postului.

(5) Personalul care funcționează în cadrul Institutului este angajat cu contract individual de muncă și este salarizat potrivit reglementărilor legale aplicabile personalului contractual din sectorul bugetar.

ART. 8

Institutul poate folosi pentru desfășurarea activității sale bunuri materiale primite de la persoane fizice și juridice sub formă de donații și sponsorizări, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

ART. 9

Pentru realizarea activităților specifice, Institutul are în dotare un număr de 7 autoturisme și un microbuz pentru transport de persoane și marfă, cu un consum mediu normat de carburanți de 300 litri/lună/autovehicul, cu încadrarea în alocațiile bugetare aprobate.

ART. 10

În termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, creditele bugetare rămase neutilizate la data intrării în vigoare a Legii nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 9 noiembrie 2009, structurile de personal și patrimoniul aferent Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România și Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc, precum și celelalte drepturi și obligații ce decurg din acestea vor fi preluate de Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc pe bază de protocol de predare-preluare, potrivit legislației în vigoare.

ART. 11

Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă:

a) Hotărârea Guvernului nr. 656/2003 privind înființarea Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc, cu modificările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 417 din 13 iunie 2003;

b) Hotărârea Guvernului nr. 1.724/2005 privind înființarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.195 din 30 decembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU

EMIL BOC

Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului

Daniela Nicoleta Andreescu

p. Ministrul muncii, familiei și protecției sociale, interimar,
Mihai Constantin Șeitan, secretar de stat

Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Pogea

București, 18 noiembrie 2009.
Nr. 1.372.